

Ja, hij deed wat hij kon; doch hij kon . . . voor haar . . . niets!

Hij had Emma lief; maar zooals zij zeide — op *zijn* manier, en die manier was voor haar . . . niets!

Zij achtte hem, omdat hij zoo goed was; doch die achting was koud.

Voor Siria gevoelde zij alleen medelijden en dankbaarheid; maar dat medelijden en die dankbaarheid waren warm.

Nu wist hij dus al, wat hij zoo lang begeerd had te weten.

Hij wist het en dadelijk rouwde 't hem, dat hij zijn begeerte niet met geweld had gesmoord.

Wat hielp hem zijn weten?

Zoolang hij als een slaapdrunkene door gesoesd en, bevangen door zijn wakend droomen van gelukkig-zijn en gelukkig-maken, in het leven om hem slechts een vullenden achtergrond had ontwaard voor de uitstraling van zijn werkzaam ik, zoolang was hij heerlijk tevreden geweest.

Nu kon hij zeggen: ik ben geheel ontwaakt; doch alleen om zijn droom te betreuren, die voor immer was vervlogen. —

Interessant . . . ! O, hoe goed beseftte hij thans, dat noch hij zelf, noch iets in zijn leven ooit die qualificatie verdiend had of verdienen zou!

Al, wat toewijding vermocht, had hij voor Emma over; bijna al, wat voor geld was te krijgen, kon hij haar verschaffen en toch was hij niet in staat zijn vrouw zelfs maar tevreden te stellen.

Acteur had Siria hem genoemd en hij kon niet eenmaal zoo'n onbeduidenden militair nabootsen . . . als die andere interessant-zijn en interessant-maken.

Hij vermocht alleen lief te hebben . . . op *zijn* manier.

Siria had wel gelijk de kunst van te leven — althans gelukkig te leven — moeielijk te noemen; tenzij . . . onmogelijk nog juister ware.

Want zelfs Siria . . . zou hij op den duur interessant zijn . . . gebleven?

Verder dacht Blank niet door. De overtuiging, dat niet hij alleen, doch iedereen onmachtig was aan Emma's eisch te voldoen, deed hem zoo troostrijk aan, dat hij instinctief beseftte zich te moeten wachten voor een dieper *critisch* onderzoek.

Emma had het immers zelve al gezegd: hij kon er toch niets meer aan doen en dus . . .

Dus moest alles nu maar gaan, zooals het wilde.

Zwijgend rees hij op en, zich voornemend nooit meer een woord over hunne verhouding te spreken, drukte hij zijn vrouw een kalmen kus op het voorhoofd.

Daarna prevelde hij iets van eten, dat koud werd, van meiden, voor wie zij zich goed moesten houden en van later, bedaarder de quaestie nog eens beredeneeren. Langzaam hief hij haar van de chaise-longue omhoog.

En toen Emma, insgelijks in zwijgende berusting, zich de oogen nog eenmaal had afgewischt, vatte Blank haar vriendelijk bij de hand en geleidde haar naar beneden . . . terug in de sleur.

(Slot.)